

Közzététel
Magyarországi
Ujság

DEBRECENI ÚJSÁG

Helyben:		Vidéken:	
Egy óra	30.000 K	Egy óra	36.000 K
Három óra	80.000 K	Három óra	108.000 K
Hétfőn és szombatonként 1200, vasár- és ünnepnap 2000 K			

Felíró szerkesztő és leltartó: **THAN GYULA**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Megjelenik ünnepnap utáni napot kivéve minden nap.

A törvényhatóságok reformja.

Változott idők, változott intézményeket kívánunk. Mióta keresztül-gázoltunk a nagy háború kataklizmáján s a trianoni béke megsabta kis országunk határait, az óriási területi s ezzel kapcsolatban gazdasági veszteségeink, az új országhatárok s a szerződésekből ránk rótt kötelezettségek arra kényszerítettek, hogy intézményeinket, természetesen a régi gerinc megtartása mellett, az új viszonyokhoz alkalmazzuk. A háborút követő összeomlás, illetőleg a belőle való kiabálása számos új reformot tett szükségessé s ugyiszólván nincs Magyarországnak intézménye, amely többé kevésbé változáson ne ment volna át.

Természetes azonban, hogy az ilyen nagy munka csak folytatólagosan valósítható meg s még távol állunk attól az időtől, amikor azt mondhatjuk, hogy intézményeink az új körülményekhez vannak alkalmazva. Azonban e téren szünetlen munka folyik s ennek a munkának a során kerül majd sor a közel jövőben a törvényhatósági bizottságok újraszervezésére. A belügyminiszter ezirányú javaslatát már 1924. év ősa várja a nemzetgyűlési tárgyalást s kívánatos, hogy a parlament új ülészakájában minél előbb tető alá jusson. A jelenleg működő törvényhatóságok tagjainak megbízatása már jó régen lejárt a mandátummeghosszabbítással működő testületek tevékenysége ellen több oldalról kifogás merült föl. Elsősorban ezek a több száz tagból álló testületek rendkívül nehézkesek s éppen ezért a napról-napra felmerülő konkrét ügyek elintézésére nemcsak a szakszerűség hiánya, hanem nehézségük miatt sem alkalmasak. A belügyminiszter most úgy tervezi, hogy életre kelti a kisgyűlés intézményét, amennyiben a törvényhatósági közgyűlés hatáskörébe csak a politikai kérdéseket, a választások kérdését és a nagyobb fontosságú ügyek elintézését fogják utalni. Minden más egyéb ügy a kisgyűlés hatáskörébe tartozik s ezzel az intézkedéssel azt reméli a belügyminiszter, hogy az ügyek lebonyolításának gyorsaságát jelentősen fokozni lehet.

Megelégedéssel vesszük tudomásul, hogy a belügyminiszter ezt a nagyfontosságú kérdést végre megoldani akarja, mert az a számos oldalról elhangzó kritika, amely a jelenlegi törvényhatósági bizottságok működését sok alkalommal szóvá tette, bizony sokszor teljesen objektív volt, ami arra mutat, hogy valóban az intézmény összetételében és munkamódszerében kifogásolható pontok vannak.

Magyarországnak, ha realisan akar alkalmazkodni a változott viszonyokhoz, valóban nagyfontosságú reformok egész sorzatát kell megvalósítani s a most ismertetett tervezet csak egy kis töredéke a szükséges változtatásoknak. Csak futólag említjük meg, hogy a belügyminiszter ugyan csak törvényjavaslatot óhajt benyújtani az országgyűlési képviselőválasztó kerületek számának és székhelyének új megállapításáról, továbbá a felelősségi egyszerűsítéséről is. Mindezek az új intézkedések azt célozzák,

hogy a bonyolult s az élet eleven létezését nehezen követő adminisztrációs eljárás leegyszerűsítessék, a követendő utak és módok egyszerűbbé tétessenek s ami talán a legfontosabb, az egész adminisztráció egyszerűsítésével a pénzügyi megtakarítások legyennek elérhetőek. Minden országnak bizonyos fokig ragaszkodnia kell ősi intézkedéseire, de ha a parancsoló szükség úgy rendel, ezeket az intézményeket meg kell változtatni az ország és lakosságának érdekében.

A miniszterelnököt részletesen informálták a kommunista szervezkedés vizsgálatának eredményéről.

A belügyminiszter szerint nagyon komoly szervezkedései voltak a külföldi radikális közvélemény mazatlan támadása Magyarországnak ellen.

Külföldi munkásszervezet a kommunisták szabadon bocsátását követeli.

Budapest, szept. 29. Bethlen István gróf miniszterelnököt ma délelőtt folyamán felkereste Rakovszky Iván belügyminiszter és megjelent a miniszterelnöknel Marinovics Marinovich Jenő főkapitány. Hetényi Imre főkapitányhelyettesel együtt. A tanácskozás hosszú ideig tartott s a belügyminiszter, valamint a kommunista nyomozást vezető tisztviselők a tanácskozás során részletesen informálták a miniszterelnököt a kommunista szervezkedés ügyében lebonyolított vizsgálat eddigi eredményeiről és a szovjet propaganda ellen fogantatott preventív intézkedésekről.

A tanácskozás után Rakovszky Iván belügyminiszter fogadta munkatársunkat és a következőket mondotta:

A külföldi radikális közvélemény mindenképpen egy szeretőn feltüntetni ezt az ügyet, mintha Rákosiék ártatlan bányók lennének, akikkel a budapesti rendőrség kegyetlenül bánik. Ha ezeket a külföldi lapokat csakugyan az igazság érdekelné és nemcsak a magyar ellenes propaganda volna a céljuk, könnyen meggyőződhetnénk, hogy a budapesti államrendőrség a perrendtartás legszigorubb betartásával jár el Rákosiék ügyében. A bántalmazásokról és sérülésekről terjesztett történetek egyszerű kitalálások, amelyek csak a külföldi közvéleményt akarják ugatni és Magyarországnak ellenhangot adni. Akiknek ez az érdekük.

A Rákosi-féle mozgalom rendkívül komoly szervezkedés volt, amely kedvező talaj lett volna a kifejlődésére

és ha a rendészeti hatóságok figyel-

mes munkája csúszásba nem esett volna, alkalmas lett volna az ország társadalmi rendjének újbóli felforgatására.

A külföldi államok, amelyekben kommunista uralom még nem volt, szintén erősen védekeznek a bolsevizmusnak Oroszországból kiinduló felforgató törekvéseivel szemben. Magyarországon, ahol már volt bolsevizmus és azok az emberek, akik ezt megszervezték, megcsinálták, álléven Kun Béla irányítása mellett óriási pénzzel most ismét tanácsköztársaságot akarnak teremteni. — kétszeres erőfeszítéssel kell szembe szállni a bolsevizmus veszélyével. A magyar hatóságok valóban neveltséggé is tennék magukat, ha nem járbanak el a legszigorubbban és ha figyelemre méltatnak a külföldi radikálisoknak azt a követelést, hogy a bűnösöket azonnal helyezték szabadlábra.

A magyar sajtó különben egványuan megérti és átérzi a helyzet komolyságát és épen elég lenne a külföldi radikálisoknak, ha figyelemmel kísérik a magyar sajtó állásfoglalását, hogy véleményét alkothassanak maguknak a magyarság határozottságáról, amellyel visszautasítja ezeket a felforgató szándékokat.

Nagyon átlátszó játék folyik itt Magyarországnak ellen, amelynek a külföld sem fog felülni és még kevésbé fogják ezt a magyar hatóságok figyelembe venni.

Arra a kérdésre, hogy milyen eljárás alá fogják vonni a bűnösöket, a belügyminiszter kijelentette, hogy azt a bíróság fogja megállapítani. A bíróság és a vádtanács kizárólagos feladata, hogy leszögezze, hogy milyenek

minősítj a Rákosi és társai által elkövetett bűncselekményt és ettől a bűntől függ az is, hogy milyen eljárás alá vonják a vádlottakat.

Budapest, szept. 29. A nemzetközi munkás segélyközpont bizottsága a következő táviratban fordott Bethlen István gróf miniszterelnököt:

Négy millió csatlakozott kézimunkás és szellemi munkás nevében a nemzetközi munkás segélyközpont bizottsága tiltakozik az ellen, hogy politikai foglyokat a budapesti fogházakban bántalmazzanak és kínozzanak. A központi bizottság követeli a magyar kormánytól veszen véget ezeknek a bántalmazásoknak, rendelje el a szigorú vizsgálatot a bűnös rendőri közegek ellen és biztosítsa szabadon a letartóztatott munkások, elsősorban Rákosi volt népbiztos, Miután a politikai harc már 3 szentesre lezárult, új üldözések és találos ítéletek az egész és kulturálják lángoló felhárdásait vonnak maguk után.

A táviratot a következők írták alá: Henry Barbusse (Páris), Weinstene (Newyork), Grawford (London), Deran (Prága), Missiano (Olaszország), Eruyt (Hollandia), Klara Zetkin, Georg Ledebor Münsen (Németország), dr Adler (Bécs) és Fournier (Páris).

Budapest, szept. 29. Politikai körökben ma este élénken pertraktáltak a miniszterelnökhöz intézett sürgönyöket és általában a következőket hangoztatták:

A legnagyobb erővel vissza kell utasítani minden nyugati beavatkozási kísérletet az ország belső ügyeibe. Meg kell állítani, hogy szemenszedett hazugságok és rágal-mázások mindazok az állítások, mint ha a letartóztatott kommunistákat, különösen Rákosit bántalmazták vagy kínozták volna. Az egész puccsot Magyarország megrágalmazására és befekéltetésére akarják felhasználni ugyanazok a szervezők, amelyeknek ilyen arányú munkájával a múltban is nem egyszer találkozunk.

Ujabb két és fél millió dollárkölcson érkezett a városok részére.

A pénzügyminiszteriumban ma hivatalos távirati értesítés jött Newyorkból a Speyer Bankházból, mely szerint a Bank újabb 2 és fél millió dollárt utalt át a pénzügyminiszteriumhoz a városok kölcsönének számlájára. Ezzel együtt immár 7 és fél millió dollárra rug az az összeg, amelyek a magyar városok rendelkezésére álnak. Eddig is megállapítható, hogy a városi kölcsön jegyzése az omrikai piacon teljesen kielégítő módon folyik.

Albrecht főherceg vadászaton a Hortobágyon.

Albrecht főherceg, ki több ízben rándult le már Debrecenbe hortobágyi vadászatra, hétfőn este után Orczy báró, szármagát kíséretében ismét Debrecenbe érkezett. A főherceg a Bikátán szállott meg, majd dr. Magoss György polgármesternél vacsorán jelent meg. Kedd reggel Albrecht főherceg, dr. Magoss polgármester és még néhány debreceni előkelő személy társaságában a Hortobágyra autózott, hol kétnapos vadruvadászatot rendeznek. A Hortobágyról ma este jönnek haza a vendégek.

Ausztriában elfogták Szamuelli pribékjét.

Szombathely, szept. 29. A vörös uralom idején az ellenforradalom egyik vezérének, Weiszbecher Jenő századost Szamuelli pribékjét kivégezték. A gyilkos a kommun után külföldre menekült és így elkerülte az igazságszolgáltatás büntetését. Most mégis kézrekerült a vörös gyilkos, mert Nagyszentmikályban osztrák megszállott területen felismerték a csendőrök. Amikor le akarták tartóztatni, Artner fegyvert fogott és csak harc után tudák lefegyverezni. Amikor látta, hogy nem menekülhet, késrel felvágta erejét. Felsőörvre szállították a kórházba. Felgyógyulása után az osztrák hatóság remélhetőleg kiszolgáltatja Magyarországnak, hogy elvehesse méltó büntetését.

Egy baleset epilógusa a lörvényszéken.

Czeglédi Béla bérlo Elep pusztán cséplőszékhez készült 1923. nyarán. A cséplőgépet már be is állították, mikor kiderült, hogy nincs a gép mellett etető. Gosz Imre Ferenc nevű fia vállalta aztán, hogy etetőt fogja a géphez, s a munka meg is indult. A gyerektanulmányos fiatal embernek azonban még aznap elkapta a karját a cséplőgép dobja. Gondatlanságból okozott súlyos testvérítés miatt tegnap vont a felelősségre a törvényszék Czeglédi Bétát és a szerencsétlenül járt fiú apját.

A főtörvényszék folyamán azonban nem merül fel elegendő bizonyíték arra vonatkozólag, hogy a vádlottak gondatlansága okozta volna a balesetet.

A kir. ügyészség képviselője ezért elejtette a Czeglédi Béla és Gosz Imre elleni vádat, mert szerinte a sérült saját gondatlansága okozta a szerencsétlenséget.

A bíróság ennek következtében a további eljárást beszüntette.

MAGY. KIRÁLYI OSZTÁLYSORSJÁTÉK
most kezdődő 15 játékánál 68,000 darab sorsjegyből 29,000 nyeresemény lesz **27 milliárd 905 millió kor.** készpénzben kisorsolva. — Egy sorsjeggyel szerencsés esetben **3 MILLIÁRD KORONA** nyerhető.

Vegyen már most ezen szerencse-számokból **570II 63053 28558**

Az I. oszt. húzása október 22-én kezdődik. Egész sorsjegy 120,000 K, fél 60,000 K, negyed 30,000 K. Ifj. Komlós Testvérek Bankháza a magyar kir. osztálysorsjáték főárusítói. Budapest, VIII. ker., Baross uca 110. sz.

Dr. Baltazár Dezső püspök 24 egyházközséget látogatott meg és 128 beszédet mondott beregmezei körútján.

Bandériummal, virágosóval, nagy lelkesedéssel fogadták mindenfele.

Dr. Baltazár Dezső püspök az elmúlt napokban generális vizitációt tartott a beregi egyházmegyében.

Tíz nap alatt az egyházmegye mind a 24 egyházközségét meglátogatta s körútján összesen 128 beszédet mondott.

A püspököt vizitációs körútjára Debrecenből dr. Révész Imre egyházközségi főjegyző és Futo András püspöki titkár kísérték el. Vásárosnaményt látogatta meg először a püspök, ahol az egész egyházmegyei lelkesítő kar tisztelgett előtte Lányi József esperessel és Gulácsy István egyházmegyei gondnokkal az élén. Itt csatlakoztak a püspök kíséretéhez Lányi esperes, Gulácsy gondnok Papp Imre, Parabácsi Kun Károly egyházi tanácsbíró, valamint Nezdoviczky főszolgabíró, Kozma Gy. és dr. Vajás Sándor szolgabírók.

A püspököt minden községben a legodaadóbb szeretettel vették körül. Mindenütt bandériumok s zászlóvivő

leánycsapatok fogadták és kocsiját teleszították virágokkal. A községek határain az előjáróság üdvözölte a magas egyházi vendéget, a községekben pedig a felekezeti küldöttségek.

Az isteni tiszteletet felváltva végezte a püspök dr. Révész Imre egyházközségi főjegyzővel. Minden egyházközségben megvizsgálták az egyház szellemi, vallási, erkölcsi és anyagi dolgait és vezetését.

Érdekes, hogy az esős idő dacára, a püspök és kísérete minden községben szép verőverőfényes napokat töltött.

Az emberek lelkesedve emlegették, hogy a gyönyörű szép időt a püspök hozta magával. A püspök különben a legjobb benyomással tért vissza körútjáról. Mindmúlt örülő, lelkesedő emberekkel találkozott, akik a fáradhatatlan főpapot elhalmazták szeretetük minden jelével.

A püspök és kísérete hétfő délután érkezett haza Debrecenbe.

Nagyszabású „Erdélyi-est”-et rendeznek a fontalan székelyek Debrecenben

Az estély jövedelmét az erdélyiek gyámlolására fordítják.

Debrecen intelligens társadalmának egy nagy és értékes képviselete gyűlt össze tegnap a város háza kistáncstermében dr. Dalkó Jenő egyetemi tanár elnökele alatt tartott értekezletre, amelyen dr. Dalkó Jenő vállalta az erdélyi magyarság, különösen az ottani magyar ifjúság nehéz helyzetét és mentőakcióra hívta fel Debrecen társadalmát. Meg kell meneni az erdélyi ifjúságot, az erdélyi magyarság oltárán fog áll dozni Debrecen ezzel az ünnepélyes, illetve műsoros estéllyel, amelyet az eddigi tervek szerint november hó 14-én akarnak megtartani.

Az estélyt „Erdélyi Est” címen rendezik. A Máv. szimfonikus zenekara fogja megnyitni, utána alkalmi beszéd, nagyszabású előkép, három nyílt változással. Az estélyen Kolozsváry-Borcsa Mihályné Voith Honka énekel, Tompa Márta szaval, Révész Imréné énekel és lesz egy nagyszabású székely színes felvonulás is.

Ennek az estélynek minden jövedelmét az erdélyi magyar diákság gyámlolására fordítják. A rendezésben Debrecen előkelő társadalmi rész részt. Megállapították a helyi árakat is. Személyenként 50.000 K, Páholyokban 300—300.000 K lesz a belépő díj.

Az estélyre már eleve is felhívjuk a nagyközönség érdeklődését és figyelmét, mert ez oly hazafias és kulturális célt szolgál, amelyet támogatni nem csak azoknak kell, akik a műsoros estélyre jegyet váltlanak, hanem azoknak is, akik azon bármilyen módon nem vehetnek részt.

Báthory Kálmán ref. egyház gazdasági gondnok meghalt.

Ma délután 3 órakor temetik. — A gyászszertartást dr. Baltazár Dezső püspök végzi.

A debreceni református egyháznak halottja van: Báthory Kálmán gazdasági gondnok tegnap éjjel egy órakor elhunyt. A közbeesülésben álló egyházi tisztviselő 15 év óta szolgált a debreceni egyházzal s működésével mindenkor felsőbbbbsége és a közönség szeretetét vívta ki. Mint gazdasági gondnoknak elsősorban is az egyház ingatlan-vagyonai felett való örökös és gondoskodás tartozott munkakörébe s ezt a fáradságos munkakört hűségesen, buzgalommal látta el.

Báthory Kálmán korábban Monostorpályi jegyzője volt, onnan került vissza Debrecenbe, hova származási kötelekei fűzték. Anna idején katona idejét mint 3. honvédfajogezredbeli hadnagy töltötte ki. Az erős tagbuzakadt ember néhány nappal ezelőtt

meghült és tudógyuladsát kapott, ami halálos végzetét okozta.

Temetése ma délután 3 órai kezdettel fog lefolyni. A gyászszertartást dr. Baltazár Dezső püspök végzi.

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. Báthory Kálmáné szül. Papp Ida mint feleség, Vilma és férje ifj. Szabó Gábor, Viola és férje Böszörményi Kálmán, Erzsébet és László mint gyermekei és az alatt irt rokonság nevében mélyszéges fájdalomtól lesújtottan tudatják, hogy a felejtethetlen jó férj, gondos édes apa, após, testvér, vő, sógor, nész és áldott emlékü rokon **Báthory Kálmán** ref. egyház gazdasági gondnok, volt 3. honv. tart. hadnagy áldásos életével 53. ik, boldog házasságának 26. ik

éteben 5 hetes súlyos szenvedés után 1925. szept. 29-én éjjel 1 órakor elhunyt. Kedves halottunk földi részét 1925. szeptember 30-án, délután 3 órakor fogjuk a Nagytemplomban tartandó gyászima után a Kossuth ucai temetőben örök nyugalomra helyezni. Végteszességtételre rokonainkat, barátainkat, jóismerőseinket fájdalmas szívvel meghívjuk. Debrecen, 1925. szeptember 29. Áldás és béke lengjen porai felett! Testvére: Báthory István családjával; Kiss Antalné családjával. Apósok: Papp János, Sógora és sógoronője: Szabó József nejevel és gyermekeik. Nászai: Szabó Gábor nejevel, ifj. Böszörményi Kálmán családjával és a ki. terjedt rokonság nevében is. A temetést Csurka „Kegyelet” temetk. váll. rendezi. Debrecen, Kossuth uca 8.

Peleskei Sándort is meghallgatták a sámsoniak.

Tudvalevő, hogy az üresedésben levő hajdusámsoni ref. lelkesítő állásra kiírták a pályázatot. A lelkesítő állásra pályázók között van Peleskei Sándor debreceni s. lelkesítő, aki két éven keresztül a kollégium széniora volt s Debrecenben általánosan ismerik a templomi szószékről és vallásos ünnepelekről szónoki készségét. Peleskei vasárnap délelőtt 9 órakor küldöttség. hallgatta meg Hajdusámsonból.

Békülni akart az imádoztíjával és magánlaksértést követett el.

Rozsvai Sándor hajdusabosziói lakos sokáig udvarolt Barcsa Zsófiának, aki maga is hajlott a legény felé. A jegyváltás is megtörtént már, mikor a két fiatal összekülönbözött és a jegyváltás is visszament.

Rozsvai azonban nem tudott beletnyugodni a szakításba. Mikor pár héttel később 1924. december 28-án a Zsófi testvérének a lakadalmára készültek és éppen csigacsinálás és ezzel kapcsolatban egy kis tánc volt Szeifert József házában, aki gyárja volt a két Barcsa lányak, mindegyiknek leszélni akart imádoztíjával.

Szeifert József a kissé ittas Rozsvait nem akarta beengedni Rozsvai ekkor keresztül ugrott az ablakon kerítésen s felszólításra sem távozott, míg csak rendőrt nem hívtak.

Magánlak sértés vétsége miatt eljárás indult Rozsvai ellen. Tegnap volt a főtörvényszék a törvényszéken. Rozsvai bevallotta, hogy tényleg beugrott a kerítésen, de nem csinált semmi zavart, csak a Zsófiával akart kibékülni.

A tanúk is hasonlóan vallottak s így a bíróság magánlaksértés vétsége miatt 3 napi fogházra ítélte Rozsvait. Az ítélet jogerős.

Megérkeztek

Unghváry József ceglédi faiskolájából

mintagyümölcsfák

Megtekinthetők: Bethlen-u. 5. sz.

Megrendeléseket elfogad: **ONOSSAY ISTVÁN** nyug. máv. főkeretössz., Hatvan uca 17. szám. (Sárközi üzlet.)

Ujdonságok.

A Szinnyei-Merse társaság Debrecenben.

Dr. Magoss György polgármester nemcsak a város szépészetén dolgozik fáradhatatlan erővel, hanem, mint a Műpártoló Egyesület elnöke minden évben hoz a város közönségének egy-egy művészi meglepetést. A múlt tanácsülésén maga a polgármester terjesztette elő a Szinnyei-Merse Társaság, a legelőkelőbb művészi egyesület kérelmét, akik október közepén tárlatot rendeznek.

A Szinnyei-Merse Társaság, mely a világhírű magyar impresszionista mesterről vette nevét, a magyar pikturának világhírű képviselőit foglalja magába, akik a velencei, párisi, londoni tárlatokon szerezték dicsőséget a magyar névnek. Köztük van Fényes, Rippl-Rónai, Iványi, Vaszary, Zádor István stb.

A kiállítás iránt nagy az érdeklődés. A Debrecenben leránduló művészek a Hortobágyot is megtekintik.

Szerenád. A református Tanítók Vegyeskara kedves meglepetésben részesítette Dávid Mihály közszeregetben álló ny. ref. tanítót 80-ik névnapjára alkalomával. Szerenádokat adtak tiszteletére. Bódi Ferenc karmester vezetésével szép darabokat adott elő az énekkar s a díszelnöki megválasztott Dávid Mihály előtt Moesári László ügy. elnök tolmácsolta a kar tagjainak üdvözlését, mire az ünnepeket meghatóttan válaszolt s magyaros vendégszeretettel látta, megvendégelte tisztelőinek seregét.

Lehár Ferenc soproni illetőséget nyert. Sopronból jelentik: Lehár Ferenc, a világhírű zeneszerző, aki soproni származású, illetőséget kért Sopron városától. Apja mint katonakarmester Sopronban működött annak idején, ahol házat is vásárolt. — Ebben a házban nőtt fel Lehár Ferenc testvéreivel, Lehár Antal tábornokkal. A Lehár-testvérek mindig szeretettel ragaszkodtak szülővárosukhoz. Lehár kérvényét a napokban véglegesen elintézték. Ebből az alkalomból Lehár Ferenc meglehetősen levelet írt Thurner Mihály polgármesternek.

Képesített kőművesek figyelmébe! Felkértem az összes képesített kőműves mestereket, hogy október hó 1-én este 6 órakor az Ipartestület kis tanácstermében tartandó szakszabályi ülésen saját érdekükben megjelenni sziveskedjenek. Tárgy: forgalmi adó ügy és a Szövetkezet alapszabályainak ismertetése.

Hová, hová olv sietve?
Kérj Iksz ur megítélve.
Albert-hez megvünk.

Mert ott legjobb és legolcsóbb a menünk!
Táborvadász, avogostovics, roma tanácsok utján: Sínkovits Béla ávagy-műnari vallásata Sziv ávagy 14-15. T. 356

Poloskát

svábbogarat, tücsköt, 24 órán belül mindenki kiirthatja a szabadalmazott feregirtóval. — Olcsó árban kapható

Stern

festékkészletében, PIAC-UTCA 10. Bikával szemben. Garantált minőségű patkány és egérritó állandóan nagy raktáron

A református tanári nevelő-ház Debrecenben fog felépülni.

Az Országos Református Tanár Egyesület igazgatóságának ülése.

Az Országos Református Tanár Egyesület már korábban elhatározta, hogy tanári nevelő-házat épít, hol a református tanárújság találmánok otthont. A gyűjtést meg is indították s ennek oly szép eredménye mutatkozik, hogy a közeli években meg is lehet kezdeni az építkezést.

Ettől a sikertől indítva, a Tanár Egyesület igazgatósága hétfő délután Dóczy Imre középiskolai felügyelő elnöklésével ülést tartott, melyen foglalkoztak azzal a kérdéssel, hogy a nevelő-házat melyik városban építsék. Egyhangulag az a

vélemény alakult ki, hogy a nevelő-házat Debrecenben kell felépíteni. Debrecen a természetes központja a magyarországi reformátusságnak s különben is egyetemi város, minden irányú középiskolákkal, az iskolai képzésnek tehát a legtagabb tere nyílik.

Bizonyosra vehető, hogy az igazgatóság álláspontját az egész magyarországi református tanárság magáévá teszi s Debrecen néhány éven belül egy igen jelentős kulturintézménnyel fog gyarapodni.

Felméry Ernő rejtélyes elutazása Debrecenből.

Debrecen város közigazgatási életében való gyors emelkedésénél és gyakori közszereplésénél fogva közismert egyéniség Debrecenben dr. Felméry Ernő polgármesteri titkár, aki hétfő délután váratlanul elutazott Debrecenből.

Gyors elutazása általános meglepetést keltett a városban, annál is inkább, mert sem szabadságon nem volt, sem hivatalos kiküldetést nem kapott.

Felméry titkár hétfőn négy óra tájban a városbába elé rendelte a város egyik kocsiját, melyre négy-öt nagy csomagot helyezett el. A kocsit kiküldte az állomáshoz, ő maga pedig villamosra szállott. Itt találkozott Kalenda Lóránt műszaki tanácsossal, akinek

azt mondta, hogy Bécsbe utazik, egy kis külföldi turára.

A városbázáról való távozása előtt azt a megbízást adta az egyik városi alkalmazottnak, hogy jeentse a polgármester urnak, neki családi ügy-

ben hirtelen el kellett utazni. Az elutazást azt teszi rejtélyessé, hogy

minden holmiját összepakolta, amint ezt tegnap megállapították.

A polgármesteri titkári szobában volt kihelyezve egy arcképe, mely főhadnagyi uniformisában ábrázolja, ezt is elvitte. Különös azt is, hogy a csomagokat kocsin küldte az állomásra, míg ő maga a villamoson ment. Különben megállapítást nyert, hogy Felméry az ötórás gyorsvonattal elutazott Budapest felé.

Felméry eljárása annál inkább nagyobb meglepetést keltett, mert ez idő szerint sem dr. Magoss György polgármester, sem dr. Vásáry István polgármesterhelyettes főjegyző nem tartózkodnak Debrecenben.

A városbázán most magyarizációt igyekeznek találni az elutazás indokára.

"Ülönféle" kombinációkról lehet hallani, ezeket azonban e pillanatban nem lehet ellenőrizni.

Egy németországi állatorvos érdekes megkeresése Debrecen város tanácsához.

Berlini követségünk írta neki, hogy az „árkán“-t csak Debrecenben ismerik egész Európában. — A pányvavetésről van szó.

Igen érdekes levelet kapott a napokban Debrecen város tanácsa Németországból. A levelet Woltman állatorvos írta, aki Garz auf Rügenben lakik. Azt írja Woltman állatorvos, hogy egy nagyobb szakmabeli tanulmányához szeretne kimerítő felvilágosítást az „árkán“ nevezetű dologról, melyről

annyt tud csupán, hogy az egy 12 méter hosszú lenkötél.

Különben egy német szakkönyvből megállapította, hogy az „árkán“-t 1860-ban még használták a monarchia lovas hadseregében. Elmondja azt is, hogy először felvilágosításért a Berlinben székelő magyar követ-

ségünkhöz fordult, de azt válaszolták, hogy a

kérdéses dolgot legfeljebb Debrecenben, a Hortobágyon használják még.

Az érdekes levél Csobán Endre főlevéltárnokhoz került már az iktató hivatalból, annak kikutatása, végett, hogy mi is az „árkán“, amit Németországban is ismernek, Debrecenben pedig, ahol használják, nem Csobán főlevéltárnok aztán Szinnyei tájsoztárában kiböngészte. Hogy az „árkán“ félig lószőrből, félig kenderből font s a végén hurkos kötél, amellyel szilaj lovat a ménésből kifogják, — egyébként pedig kiskunsági tájszó.

Igy aztán kiderült, hogy a csikópányváról van szó, amelyet tényleg használnak még a Hortobágyon. Hiszen mindenki ismeri a hortobágyi csikósok pányvavető művészetét.

Igy aztán Woltman állatorvos is megkapja majd a kívánt választ és tudírozhatja a pányvavetés mesteriségét.

A „Boda Katalin“ hajduregényt mint jeleztük is. Hajduböszörmény város közgyűlése 500 példányban megrendelte; a szept. 27-én tartott gyűlésén meg a hajduböszörményi ref. egyháztanács Kálmán Lajos főgondnok indítványára egyhangulag 200 példányban rendelte meg a közismert hajduregényt, ami méltó emlékszerű szolgál az egyház szolgálatában közel négy évtizedet szolgált szerzőnek. Porcsalmy Gyula ref. közp. leányiskolai igazgatónak, valamint az általa alkotott nagy sikert ért művek. A böszörményi egyháztanács ezzel követésre méltó példát mutatott az egyházmegye jés egyházkerület többi egyházközsegeinek.

Höcht Margit hangversenye iránt óriási az érdeklődés. Jegyek korlátozott számban Keszthely és Kronovitznál. Október 5-én este 8 órakor a Zenedoban.

Agyonlőtte a kedvesét. Miskolcra jelentik: Guth József huszonegy éves géplakatos szakitani akart kedvesével, Kovács Mária takarítónővel. A leány ragaszkodásán ez a szándéka meghiúsult. Guth erre — mint a rendőrségen előadta — rábeszélte a leányt, hogy legyenek mindkettőn öngyilkosok. A leányt azonban is lőtte, önmagával azonban nem volt ereje végezni. A rendőrség azt hiszi, hogy Guth csupán azért találta ki a kettős öngyilkosság meséjét, mert így akart szabadulni a leánytól. Revolverét a leány kezébe adta hogy a halált öngyilkosságnak tüntesse fel, majd avval védekezett, hogy véletlen szerencsétlenség történt. Kovács Mária kis gyermeke anyja mellett aludt. Atolelve tartotta nyakát és még akkor sem ébredt fel, amikor karját lefejtették a halotról.

Leesett egy gazda kocsijáról és szörnyethalt. Keskemétről jelentik: Ujkécske községben Parádi József jómódu gazdálkodó kocsijával hazafelé tartott a mezőről. Egy hid mellett kanyarodónál a kocsit nagyot zökken s Parádi oly szerencsétlenül esett ki a kocsiból, hogy menten szörnyen halt. A lovak a gazdanélküli kocsival hazarohantak. A szerencsétlenül járt gazda holttestét a jatkézők találták meg a hid melletti árokban.

Cukorral édesített kész fekete kávé,

amely

ADRIA

kávé-konzerv címen kapható minden nagyobb fűszerüzletben.

1/6-os csomagból 3 liter kristálycukorral édesített, teljesen kész fekete kávé áll rendelkezésre.

1 csomag ára: 5000 K.

Legolcsóbb búza vetőmagcsávázó üszöggár ellen a

PORZOL

Legjutányosabb beszerzési forrása:

Csanak József K. R. Z. fűszer- és csemegekereskedésében. Telefon 70. Piac-u. 51.

A zenekedvelők köre hangversenye.

A XX-ik évbe lépő Kör 1925—26 évi hangversenysorozata méltó folytatása az előző évi koncerteknek, melyek eeményszámba mentek. A Kör régi programjához, hiven most is azon volt, hogy elsősorban magyar művészeket szerepeltessen, akik azonban elérték a világhírhoz. Hubay és Dolmányi után így hozza le a Kör Szigeti József hegedűművészt (Páris) és Földessy Arnold celloművészt (Berlin), akiket a külföld legelső zenei főiskolái hívtak meg mesterképzőik vezetőikül.

Decemberben Stefániai Imre zongoraművész jön le, aki évek óta Madridban él s a legkeresettebb művész. 1926 év egyik koncertjét két nagy magyar zeneszerzőnek, Bartók Béla és Kodály Zoltannak szenteli. Bartók Béla tavasszal az angol királyi pár előtt játszott, az angol világlapok hasábjait irták róla, most pedig Csehszlovákiában járta, valóságos magyar diadamat arattak. Operáját most kölben adják. Műveiket (ének, zongora, hegedű, kvartett) elsőrendű fővárosi művészek interpretálják.

Az 5-ik hangversenyt a világhírű finn dalénekes Helge Lindberg adja. Januárt szabaddon hagyta a Kör az esetre, ha Kubelik János ígérte szerint le jön Debrecenbe.

700 drb. szirénia cigarettát lop tak egy dohány küldeményből. A máteszalkai dohány nagyvárosa feljelentést tett az ottani rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, mert a Debrecenből címére érkezett több ládából álló dohány küldeményt megdézsmáltak és az egyik ládából hétszáz darab szirénia cigarettát elloptak. Érdekes hogy a szállítmány átvételekor semmi külső nyoma nem volt a ládákban és csak mikor az egyiket felbontották vették észre a hiányt. A további rendkívül ügyesen valószínűleg a láda újból való becsomagolásával titatották el a nyomokat. A máteszalkai rendőrség megkeresésére a debreceni rendőrkapitányság is megindította a nyomozást, mert gyanú volt arra, hogy a debreceni állomás felbontotta valaki az egyik ládát.

Dr. Halász László ügyvéd iródját Kálvintér II. szám aló Piac utca 41. szám alá helyezte át.

Tegnap üszültek: Az anyakönyvi hivatalnál tegnap a következő üszülötteket ismertették be: Tökés Károly máv. kazánfűtő leány, Ilona Nagy Kálmán szobafestő leány Rózsa, Daku János kisbirtokos fia István, Duka Gyula kőművessegéd fia Gyula Egri Mihály csizma dígmester leány Eszter, Sári Márton kefégyári munkás fia László Sári Márton kefégyári munkás leány Irén, Nagy István hársz. fia Gyula.

Kimerült a munkában és összeesett az uccán. Kerékvártó András 18 éves fia a Halhási-úton levő egyik műhelytelepen dolgozott. Munka közben rosszul lett s ezért haza felé indult a Mester utca 46. szám alá. A kórház előtt azonban összeesett és eszméletlenül terült el a földön. — Nagy esődület támadt, kimerültek a mentők, akik rövidesen eszméletre térítettek a munkában kimerült gyereket és hazaszállították lakására.

Pallagi akadémia hallgatók!!

Tiszta és önkéntesek részére megrendelésre és készen is kaphatók elsőrendű angol lovaglós csizmák
FALUSY KÁROLY cipész, ezüstkoszos mesterből, **Osapó-utca 41.**

Egy hajdudorogi gazdálkodó vadász puskájával agyonlőtte magát

A jómódu gazdálkodón az elmebaj tünetei mutatkoztak az utóbbi időben

A hajdudorogi csendőrör s tegnap reggel véres családi drámára tett jelentést a debreceni kir. ügyészségnek. Anesó János 51 éves jómódu hajdudorogi gazdálkodó, aki 25 éves Anna nevű leányával lakott a közég közepében levő tanyáján, hétfőn reggel ön gyilkosságát követett el.

A szerencsétlen emberen egy fél évvel ezelőtt az elmebaj tünetei kezdtek mutatkozni, buskomor lett az azelőtt vigkedélyű ember, akit különösen feleségének akkor történt elhunytá rendített meg és már semmiben sem talált vigaszt, csak a vadászati szenvedélyének élt. Ha kiépett házából, mindig magához vette kedves botpuskáját, amit sétabotnak használt és azzal sétálgatott földjén.

Hétfőn már a kora hajnalban felkelt és botpuskájával a kezében el-

indult reggeli sétájára. Alig távozott azonban hazulról, úgy 7 óra tájban a szobában maradt leánya a kert felől puskalövést hallott. Kirohant a kertbe és megdöbbenéssel látta édes apját a kerítés mellett hanyat fekvő nagy vértócsában. Mire hozzáért Anesó János már halott volt, szíven lőtte magát.

A hajdudorogi csendőrör s a közséi orvossal kiment a helyszínre, de már csak a beállott halál állapotát határozták meg.

A holttest mellett ott volt kedves botpuskája, amelyvel kieltotta életét.

A jelek szerint csak elmezuvarában követhette el tettét, mert semmi anyagi gondja nem volt.

A debreceni kir. ügyészség, mivel bűncselekmény nem fog fenn, megadta a temetési engedélyt.

Az apa támadóját a fiuk agyonverték.

„Rossz szomszédság — török átok.” Tárgyalás a debreceni törvényszéken.

Jdós Barta János és Oláh Sándor szomszédok voltak Hajdudorogon. A jó szomszédság azonban még '920-ban haragra változott. Oláh Sándor ugyan is garázda, kötekedő természetű volt akit rikán láttak a falubeliek jövevényen. Ez a természetet már régebben bűbá szította, s a debreceni törvény szerk rablás, illetve rablás és gyilkosság kísérlete miatt 8 évi fegyházra ítélték még háboru előtt. 1920-ban szabadult ki a váci fegyházból s rövidesen megnősült — másodsor. Nehéz természetű feleségének is sok keserű órát okozott, úgy hogy egy ízben felakasztotta magát s alig tudták megmenteni az életnek. A rebosztus, erős ember mindenkivel birkózni akart s gyermekeit is sokszor verte, Emiatt támadt aztán harag közte és id. Barta János közt mikor Barta egy ízben a kis gyerek pártjára állott. Oláh később bekülni akart.

de id. Barta János kitért előle azzal, hogy — a kigyó pattogását nem igen felejté.

Oláh aztán még inkább meggyűlölte a szerinte gőgös Bartát s többször megfenyegette, hogy leöli, sőt állítólag részeg állapotban

éjjel hozzákendett kést köszörül. ni, hogy ledöbbsi az egész Barta családot. Könnyen érthető, hogy a gyenge, beteges, id. Barta ezután tartott attól, hogy Oláh előbb-utóbb leváltja a fenyegetést. 1925. január 29-én is megfenyegette őt Oláh s ezért id. Barta a csendőrségen jelentést tett másnap a szomszédja viselkedéséről.

Vizsgálati fogságban a s millió bankcsaló. Megirtuk annak idején, hogy egy Papp László nevű fiatalember a debreceni Kölesn Segélyző Egyesületnél 8 millió kőmát akart betáblázni a szomszédjának a házára. A család azonban kiderült és letartóztatták. Tegnap került Dr. Takó Ferenc vizsgálóbíró elé a tavasz család, akit beismerő vallomása után vizsgáló fogságba helyezték.

Tegnap halottak. Az anyakönyvi hivatalnál tegnap a következő haláleseteket jelentették be: Urbanovics Miksa k. 28 éves. Váci Károly ref. 8 hónapos. Mezei János ref. 73 éves. Fülöp Sándor ref. 43 éves. Tóth János ref. 61 éves, özv. Némethi Jánosné ref. 87 éves.

Oláh ezért a saját háza kapujában támadta meg id. Barta Jánost.

— Mit akarsz a csendőrökkel? — kérdezte.

— Bárt hívtam őket, — felelte id. Barta, — hogy birkózzanak meg veled én helyettem, mert én nem akarok.

Közben dolakodás támadt, mire a két Barta fia — János és József — a faapritást oda hagyva apjuk **senységére siettek s a kezükben levő fejszékkel fejbe verték Oláh Sándort, aki pár perc múlva bele halt sérüléseibe.**

Az eset után id. Barta János két évvel a csendőrségre ment, ahol az őt leartóztatták őket és megjeztették a nyomozást.

A három Bartát később kaució ellenében szabadládra helyezték.

A debreceni kir. törvényszék tegnap tárgyalta az ügyet dr. Serly Jenő táblabíró vezetésével. A kir. ügyészség szándékos emberdélés bűntette miatt emelt vádat.

A Barta fiuk a tárgyaláson beismerték a tett elkövetését s csak azzal védekeztek, hogy apjuk védelmében verték főbe Oláh, de megölni nem akarták.

Az elnök kérdésére: Bűnösnek érzi magát? — ifj. Barta János azt felelte, hogy: Bűnösebbnek érzem magam, ha az apámat meg nem védtém volna.

A vádlottak és özv. Oláh Sándorné kihallgatása után a védő ügyvéd a bizonyítás kiegészítésének elrendelésé kérésé. A bíróság helyt adott a kérelmeknek és több tanút idézett be az október 21-re kitűzött tárgyalásra.

Eszméletét veszítette a kazán mellett a szengáztól. Vigh József 19 éves vasöntőbeli tanuló a Szobszia-úton lévő Boesky féle vasöntőben szén gáz mérgezést kapott. A kazán fűtése közben a műhelyben nagy mennyiségű szengáz gyűlt össze, amelytől a gyenge szervezetű fia eszméletét vesztette s csak a kihívott mentők tudták életre kelteni, akik az után lakására szállították.

Köszönetnyilvánítás. Boldogemléktű édes anyánk özv. Seres Andrásné Nagy Mária temetésén megjelent kedves rokonaink, jóismerősünk és barátaink fogadják ezúton is családunk nevében hálás köszönetünket: Veréb Lajos.

Humor a gondok között

Lacikát kicsapták a gimnáziumból és most szörvén fő a feje, hogyan adia ezt a gvaszos tényt az apia tudtára? Mert Lacika apia szigorú ember és hamar nyul a binaszár után. Hosszas fejtörés után Lacika megtalálta a mentőtöletet és szomorú képpel vvit be az apijához.

— Papa, kérlek — mondia — képzeld csak. — Bé-lisztára tettek.

Színház.

Szept. 30-án: **Offenbach** operette, B) bérlet.

Okt. 1-én: **Offenbach** operette, C) bérlet.

Offenbach a legszebb operette ma szerdán B) bérletben. A legjobb operette újonságok nem bírnak oly vonzóerővel és nem váltanak ki akkora hatást, mint ez a szerencsés kézzel megírt és a halhatatlan mester gyönyörű melódiáiból összeállított zenéjű operette. Nagyan hozzájárul ehhez a kitünő előadás is, melyhez hasonlót ma egy színház sem tud nyújtani. Timár Ilia, a császárné szerepében csillogtatja gyönyörű hangját és ragadtat el mindenkit játékaival. Szigeti Jenő a címszerepben minden tekintetben tökéletesen nyújt Szező Lily napról-napra több és több dívet szerez magának nagyszerű Hor tense alakításával. Szokmorkényi Franciska, Tamás Benő, Endrődy, Krompachi viharos tapsokban részesülnek nagyszerű alakításaikért.

Pénteken D) bérletben kerül bemutatóra Schopffin Aladár, kiváló író és asztetikus, a budapesti Nemzeti színházban óriási sikerrel előadott „Vege van a nyárnak” poetikus, magyar vigjáték.

Sybill, ez a gyönyörű mulattató szövegű operette, Timár Ilával a címszerepben, szombaton bérletszünet len, új betanulással és beállítással kerül felújításra.

MOZGÓ SZÍNHÁZAK:

Vigszínház: A vezet leánya. Mór-dern Hamupipóke kalandjai 5 felvonásban. A főszerepben Lya Mara. A német filmgyártás remeke, eredeti olaszországi felvételekkel. Kísérő: Legénybuesu, burleszk.

Uránia: A dícsőség köldusa. Életkép a kulizsák világából 5 felvonásban. Kísérő: Veszedelmes hitelező, burleszk.

„Meteorban” csütörtökön „Amit nem lehet megvásárolni. Henry Fortennel. Előadások 6 és 8 óraker.

Höfer
Szénadás, Kipállás, Bőrkiütések, Kellően tisztaszag elleni.
1. sz. Gyermekeknek, 2. sz. Hölgyeknek, 3. sz. Félnőtteknek.
HINTÖPOR

Ócska vasat,
rezet veszek legmagasabb áron, hulladék rongyot. Nagyobb tételnél házhoz megyek.
Steiner Eötvös-utca 110. sz. Telefon 686.

A függöny mögött.

Apróságok a kulisszák világából.

Kardoss Géza a színpadon, közvetlenül az előadás előtt váratlanul megjelent s figyelmesen utána nézett, hogy renbe van-e minden. Egyszerre hangosan elkiáltja magát.

— Kellékes! Kellékes!
Előugrik a kellékes:
— Tessék?!
— Nézz — szól rá erőlesen a direktor — micsoda dolog ez. Ezen az iróasztalon olyan por van, hogy írni lehet rajta.
— No igen. — válaszolta a kellékes, — hiszen azért iróasztal.

Nagy előkészületek. A színiévad kezdete óta nagy munka folyik a színházban. Minden órában próba. Új és új darabokra készülnek.

A drámai személyzet most különösen erős feladat előtt áll. Bársony Aladár rendezőnek pillanatra sincs nyugta. Próbákhoz előkészítette a szezon szenzációs újdonságát Peer Gynt, a Budapestben is olyan nagy sikert elért drámát.

Thuróczy Gyula, aki a rendkívül nehéz címszerepet játssza egy teljes hónapot kapott arra, hogy foglalkozzon a nagy szereppel.

— Gyönyörű lesz Peer Gynt — mondja Thuróczy — minden órámat leköti. Szenzációs szerep. Nagyobb, erősebb és nehezebb Faust-nál, vagy az Ember tragédiájában Adám-nál. Ez képből áll a darab meglegelően szép a kiállítás, valóságos látványosság számba megy. A festőteremben már két hét óta folyton a Peer Gynt meglegelően szép diszletein dolgoznak. Majd mindenki játszik a darabban s olyan nagy sikert várunk tőle, hogy egymásután tiszteri előadásra tűzi ki az igazgató ur. Ez lesz az a drámai előadás, amelynek kiállítására többé kerül mint sok mutató operetté.

Kik ünnepelnek? A színházi „Próbakönyv” vasárnap este a következő sorok állottak:

Hétfőn, szeptember 28 án délelőtt 9 órától délután 2 óráig a drámai személyzet minden tagja a kis színpadon összpórában vesz részt.

Ugyanakkor az énekes személyzet minden tagja a nagy színpadon próbál.

Miután azonban hétfőn hosszú nap van, mindazok, akik ünnepelni akarnak, nem kötelesek a próbán megjelenni.

Ez volt a hirdetés.
És hétfőn senki se jelent meg a próbán.

Mindég írt. A színház előtt állottak Szegő Lili, Timár Ila és Szilágyi Marcsa. Meglátják, hogy Károly Vili sietve megy a túlsó oldalra.

— Nézzétek már Vilit — szólal meg Timár Ila — hogy siet. Miért fut ez a Vili mindég?

Szegő Lili válaszol a kérdésre:

— Fut az imádok elöl.
— Vagy utánuk — véleményezte Szilágyi Marcsa.

Próba közben arról beszélgettek Halassy Mariska és Hermann Mancsi, hogy a színpadon se nagyon szeretik a dekoltázást.

— Így van ez az életben is — mondja Csabó Mariska — az egyik nő szereti, a másik nő pedig ki nem állhatja a dekoltázást.

— Hja lelkem — jegyzi meg Halassy Mariska — ez azért van, mert az egyiknek használ, ha nem teszi, a másiknak meg ártana, ha nem tenné.

Az új népszínmű énekesnő. Csurka Lenkét, a színiakadémia végzett növendékét, népszínműénekesnőnek szentelte Kardoss Géza színiigazgató. Csurka Lenke debreceni leány és színpadi készségét illetőleg nagyon kedvező hírek előzték meg. Vasárnap már be is mutatkozott a Falu rossza népszínműben Pinom Rózsát fogja játszani.

Az új énekesnő első próbájára tegnapelőtt jelent meg a színházban s egyenesen az énektrembe ment, ahol Müller Mátyás igazgatóhelyettes-kar-nagy előtt énekelte a Falu rossza szép notáit. Folyosóra, színpadra behallgatott, olyan tüzelt dalolta: „Eresz alá fészkel a féske”.

— Ki énekel? — tették fel egymásnak a kérdést a színészek.

— Az új népszínműénekesnő — sugja Virágháty.

Egyszerre mindenki a folyosóra töltött s Csurka Lenkének fogalma sem volt, hogy a színészekről tulsufolt folyosón olyan sokan hallgatják a notáit.

De nem is lehetett. Szörnyű csendben voltak a színészek és színésznők és csak sugva adták tovább:

— De szép hangja van!

— Nagy sikere lesz!

Ez az énekpróba véget ért. Néhány pillanat alatt elszompolygott mindenki. Úres lett a folyosó.

Csurka Lenke hazament. Nem is sejtette, hogy olyan nagy és kritikus közönség — kollégái előtt énekel, pedig egybehangzó véleményük szerint igen nagy sikerrel.

Csak természetes tehát, hogy a közönség most már fokozott érdeklődéssel nézhet az új népszínmű énekesnő vasárnapi első fellépése elé.

Remete játszik. Remete Gézát a társulat kiváló rendezőjét, dacára annak, hogy nem akart, mégis rávették arra, hogy játszon.

„Bőregő” operettben lép fel és Eisenstein fogja játszani.
— Beugrottik — mondja Remete Géza — azt mondják, hogy nincs, aki eljátsza ezt a szerepet, így tehát eljátszom én.

Most aztán, mikor Remete Gézát újabb fellépésre akarják bírni, mindig azt fogják neki mondani: Nincs, aki eljátsza.

Kurta ruha. Szilágyi Marcsától, a naikos kis szubrettől megkérdezi a kulisszák között Antók Ferenc, az új honvivő:

— Marcsa! Miért van rajtad ilyen kurta ruha?

— Hogy a színpadi jelenéseimet kurtán — furcsán intézsem el.

— Jaj, de eleven vagy!

— Megfuladnék, ha nem lennék ilyen eleven.

Bársony Aladár, a színház drámai rendezője rákiált Rajz Ferre:

— Mit csinál?... Cigarettazik... Vegye tudomásul, hogy komoly munka közben nem lehet cigarettázni.

— Ugyan rendező ur — válaszol Rajz Feri — ez nem cigaretta, hanem plajbász.

— Mindagy! — harsog Bársony — nekem itt ne szivjon plajbászt se...

A függöny mögötti apróságokat lapunk pénteki számában folytatjuk.

A mai tőzsde.

A korona 72.50.

Az értéktőzsde 3 napos szünete után ma üzletelen és lanyhaságra hajló irányzattal nyitott. A forgalom a tőzsdei későbbi folvám, sem tudott megélni, külni mivel sem külföldről, sem bel-földről biztató hírek nem érkeztek, úgy, hogy a forgalom az egész tőzsdeidő alatt igen szűk keretek között mozgott. Az árfolyamokban jelentős eltérések ma sem fordultak elő. Az áringadozások még a közép, papiroknál is csak néhány ezer koronát tesznek ki. Az árnívó a legutóbbi tőzsdenaphoz viszonyítva 1 százalékkal esett vissza. A kulisszák a Rima és a Salgó jól tartották magukat az O. Hitel azonban gvenge volt és 3 százalékos árvészteséget szenvedett. A vasdiac vezető értékel kezdetben szilárdan tendáltak, később a Danubius és a fegyver elvencsültek és végeredményben 1 százalékos árvészteséggel zártak.

Zürichi zárlat: Páris 2450 London 2509. New York 518 egyenlelad. Brüsszel 225. Milánó 2102. Hollandia 208.35. Berlin 123.30. Szófia 337 fél. Prága 1535. Varsó 85. Budapest 72.50. Belgrád 920. Bukarest 250.

Terménytőzsde zárlat: A mai terménytőzsden az irányzat buzában, rozsbán és tengeriben lanyha, egyéb cikkeken tartott volt. A forgalom buzában élénk.

Hivatalos árak: 76-os tiszavidéki buza 355—57 fél 77-es tiszavidéki 360—2 fél, 78-as tiszavidéki 362 fél és 365. 79-es tiszavidéki 365—67 fél, rozs 250—255, tengeri 280—285.

Ferencvárosi sertésvásár: Irányzat nyugodt. Felhajtás 1900. árak: kőnnvi 18—20 közép 21—23 nehéz 24—24.5.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról: Angol font 345.00—345.500. Cseh korona 2104—2124. dinár

ÉRTESÍTEM

ugy a helybeli, mint a vidéki ur hölgyközönsége, hogy közismert

rőfös- és divatárú üzletemet

fővárosi áruházak mintájára átépítettem és ezzel egvidejleg

kész női- és leányka kabátok

valamint sajátkeszi és női és leányka ruhát, alj, blous és pongyolákat is bevezettem.

A t. hölgyközönség kénylmére ezen cikkekkkel kapcsolatosan

külön mértékosztályt

is létesítettem, ahol a fentebb említett női ruhafélék a legegyszerűbbtől a legkényelmesebb kivitelig mérték utáni rendelkezésre is elkészülhetnek. — Különös figyelemmel arra, hogy a legkényesebb izles kiegészítését is biztosíthassam, áldozatot nem kímélve, ezen osztály vezetésére a jó izléséről és tervező képességéről széleskörben előnyösen ismert sógornőmet

Hegedüsné Csengeri Julia úrnőt

sikerült megnyernem.

Helyiségemben külön erre a célra kényelmes próba- és társalgókban minden idénynek megfelelő legújabb divatlapok állanak a hölgyek rendelkezésére.

Ezen értesítem kapcsán felhívom a t. Hölgyközönség figyelmét a legfontosabb körülményre, ugyanis szolid elveim fentartásával e téren is, mint általában minden cikkben, célom:

minőségben a legjobbat, árban a legolcsóbbat produkálni.

Tisztelettel

KRÓH VILMOS

Debrecen, Dégenfeld-tér. (Kenyérpiao.)

1253-1267. dollár 71320-71840 71220-71840 francia frank 3379-3403. hol-landi forint 28460-28660 lej 336-342. leva 514-520. líra 2896-2916. német korona 16370-17006. osztrák korona 11830-10085. dán korona 16954-17110. svájci frank 13767-13843. belga frank 3189-3123. Belgrad 1267-1271. Berlin 16970-17026. Bukarest 342-344. Brüsszel 3119-3129. London 345500-346500. Milano 2901-2911. Newyork 71320-7154. Párizs 3397-3393. Prága 2114-2122. Szófia 518-520. Szokol 10150-10210. Varsó 11830-11880. Bécs 10057-10091. Zürich 13767-13913.

Mit hirdet ma

az ingóságközvetítő ?

Kálvin-tér 19. ref. püspöki bérpalota. Fűvészkerti utca felé vezető oldalon. Telefon: 11-99. Októberben nagyszabású alkalmi eladást rendezünk.

Küldje be felesleges tárgyait mielőbb az Ingóságközvetítőbe!

Az Ingóságközvetítő októberben nagyszabású alkalmi eladást (aukciót) rendez mindenki eladhatja felesleges tárgyait. Küldje be tehát mielőbb eladásra szánt tárgyait az Ingóságközvetítőbe mert másképpen azokat ma már csak nehezen értékesítheti. Elfordulnak eladásra mindenféle (arany, ezüst, málicska, porcellán) dísz tárgyakat, nyakéket, szobrokat, népszerű festményeket, régi poharakat, porcellánokat, órákat, férfi és női télikabátokat, női kezimunkákat, butorokat és mindenféle ingóságokat.

Keressünk mezvételre: szobaharmóniumot, cimborákat, kávéházakat, hencsereket, divánokat, hintaszékeket, beteg-tulajdonosokat, próbababákat, varrógépeket, íróasztalokat, iratszékereket, hálókat, ruhákot, ariszobákat, mindenféle butorokat.

Méltó és havi részletfizetésre is adunk: férfi és női télikabátokat, ruhákat, vásznakat, futószőnyegeket, csipkelüggönyöket, petróleumlámpákat, ébresztő, fali és ingaórákat, mindenféle székeket, gyönyörű szalagarnitúrákat, egész és fél hálókat, manóru ruhazsekrényeket, ágycsapat, konyhakredencet, asztalokat, asztalszoporokat, sodronyágybetéteket, Kálvin-szobrokat, képeket, lábtörőket és mindenféle ingóságokat.

Páratlan alkalmi vételek: üst, üstház, zsal, káncs, tagvalu, gyönyörű rézliszt-ses mosdók, összecsuhtó vaságycsapat, Meteor gyártmányú hat lóerős cseplőgarnitúra, hat lóerős petróleummotor, 8-10 lóerős dinamó, prieszvergek, Kocz Arpad inarművész gyönyörű bormunkái: szivar és cigarettatartók, női retikulák, debreceni emléktárgyak, pipák, ajándék-

tárgyak, isk-látéskák, iskolahegedűk, gyönyörű vitrinek, komók, csodaszép festmények, egy elé való gyönyörű szőnyegek, bélégyűtemények, mindenféle játékok, varrógépek, tükrök, gyermekágyak és mindenféle ingóságok.

A világhírű amerikai Undwood-irógépek Debrecenben kizárólag az Ingóságközvetítőnél rendelhetők meg részletfizetésre is. Mindenféle irógép, szalagok kaphatók.

Jól jegyezze meg: ha bármit venni vagy eladni akar mindenképp itt jön el az Ingóságközvetítőbe. Milliőkat spórolhat meg és mindent egy helyen beszerezhet, ha itt vásárol!

Eladó

Alsóújcsa községben egy ház, melyben van egy kocsmá nagy balteremmel, egy fűszer és egy hentesüzlet, egy szobás lakás és egy két szobás lakás téglapülete, hádogtetővel. — Felvilágosítás kapható: Szent-Anna u. 8. sz. a. 2077

Legolcsóbb legtisztább legtakarékosabb egyenletes fűtés csak gázgyári koksszal érhető el.

Ne vegyen drága külföldi árut, tegyen próbarendelést a Gázgyárban!

1 mázsa ára: 75.000 korona, házhoz szállítás 4000 korona és a forgalmi adó.

100 mázsan felett nagy árengedmény, kedvező fizetési feltételek. Telefon 74

Fizessen elő őszi és téli ruházkodására!

Őnre van hívva, hogy mikor és mennyit fizet. Előfizetésénél saját árat számítok. Azonnali szállítás heti 100, vagy havi 400 ezer koronás Tegdes János, Péterfia-ucca 42. részletfizetésre.

Figyelem!

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy **műtermemet ismét megnyitottam** ahol songerahangelést és javítást, ugyisint mindenféle vonóhangszerek pontos rendbehozását vállalom jutányos áron. Hosszu songerából rövidet csinállok. — Meghívásra háshoz megyek.

Tisztelettel: **Tente László**
Debrecen, Piac-ucca 30., az udvarban.

Vétel kényszer nélkül nézze meg a „MERINO“

Posztókereskedelmi R. T. gyári lerakatát, ahol 100% gyapjuból készült férfi öltöny kelmékben, téli kabát kelmékben, női velour kelmékben.

A legolcsóbb beszerzési forrás!!

LERAKATOK:

Budapest, Rákóczi-ut 40. szám
" Bécsi-ucca 6
" Király-ucca 42. szám
Debrecen, Piac-ucca 49. szám.

Szeged Miskolc Hódmezővásárhely Sátoralfajhely

Apró hirdetések.

Alanat.

Nemesfajta
földieper palánt bármilyen mennyiségben féláron kapható: Tócsókert István ut 13. szám. 1972

Egyetemi
hallgatóknak kiadó ellátással butorozott szoba. Városháza trafik. Piac-ucca. 2049

Egy
szoba kiadó két fiatal ember részére vagy gyermekeknek házaspárnak Sziv utca 6. szám. II. a. 1599

A Bözörményi ut
51. számú ház két szoba, konyha szőlő és gyümölcsösökkel három évre kiadó 20 millió koronáért. 1760

Kiadó
egy butorozott világos szoba. Darabos ucca 37. 2053

Kölcsönök
felváltó háza, földre. — Betétekre nagy kamatot ad Gazdák Bankja. — Kossuth és Batthyányi sarak. 2082

Lakás
kiadó lépéssel 1. 2. 4 és 5 szobás is. Pataky. — Csapó ucca 19. kereszt-épület. 2096

Kártyos
elvállal megrendeléseket javításokat. Divánok, hencserek jutányos áron kaphatók. Piac ucca 75. 8

Gazdálkodók!
Nagy közönséghez! Olcsón végzem vadrózsák, bősztétek, mindféle vad fák beszemzését. Szemzenni még október eleég lehet. Termétekben frítő-rózsák beszemzését. Fertők, gyümölcsök beütését. Vértetves almufák bejlesztését Gyümölcsök öszi szakszerű gondozását Mindenkinnek rendelkezésére állok. — Teljesen mindenki kertjében nemes gyümölcs-fákat, mely pállan jegyezhető elő. — Varga Lajos kertészete. Hortobágy ucca 3. szám. 1812

Király
kivéi mégis a lagiobbak, aromás zamattas, a vevő előtt pörkölte, meleg állapotban kapható. Dezentfeld-tér 11. szám. 9

Ha jól akar
villamos berendezés, villanymotor, telefon, csillár és villamos felszerelési anyagokban — legjobbat kapja a 25 éve fennálló Földvári-féle Debr. I. elek. technikai gyár és villamos műszaki felszerelési vállalatnál. Széchenyi ucca 55. Telefon 168. 44

8 éves
kisleányom örökbe adnám csakis jobb családhoz. — Cim a kiadóhivatalban. 2085

BUTOROK

elismert kiváló minőségben és eredeti gyári áron kaphatók

Debreceni Faipari Rt.
városi üzletében

Király-ucca 4.
Előnyös fizetési feltételek!

Kimondottan
különbeírattal elegánsan butorított szoba két személy részére. Lehetőleg főútvonalra kerestek. — Alánlatokat Malom 39. felige alatt a kiadóba kértetnek. 2074

Kézi asszonyok
felvétetnek. Kossuth ucca 33. 2078

Eladás.

Négy szobás
családi ház adómentes beköltözéssel, villany, vízvezetékekkel, cserép-kályhával, város belterületén, egy százharmincöt millióért megvásárolható a Máté ingatlanirodában Széchenyi ucca 55. 1824

Eladó
mindenféle butorok, jutányos áron. Szentpéteri Széchenyi ucca 8. 7

Vendéglő
lakással, mellékeltéssel, konyhával, kádfürdővel, mellélt eladó vagy házzal elcsereleendő. Cim a kiadóban. úrvnökkök díjaztatnak. 14

Ház
eladó beköltözésre. Homokkertenben. Hegyi Mihály ucca 26 számú ház. van 4 szoba, 4 konyha 300 négyzetméter kert. 65 millió. Más vállalat miatt sürgősen eladó. És eladó Honvéd ucca 7 számú ház is Pataky. Csapó u. 19. 2067

Eladó
házak. Mester uccán 16. számú. Kigó uccán 38. számú. Honvéd uccán 7. számú. Homokkertenben a Buidósó uccán 4-b számú. Csapó kertben Kisfaludi ucca 29 számú. Homokkerten Hevi Mihály ucca 26 számú. Nyil uccán 99 számú mely Szentpéteri József Tóth Zsuzsanna urné. Olcsó pénz is közzvetítetik. Pataky. Csapó ucca 19. 2066

Eladó
két boroshordó. 2 lédó 15 méter vastag gummi borvezető cső gáz és kutsóvek villanyvulsterek és egy használt egy lovas igás szekér. Vár ucca 8. 5058

Egy
jó karban levő női varrógép eladó. Eötvös ucca 12. 2084

60 darab
melegágyi ablak takarókkal és kasznikkal olcsón eladó. Cim a kiadóban. 2080

Eladó
Isopotály ucca 16 számú ház. beköltözhető azonnal három szoba és mellékeltésvisegek. 2077

Vassátor
Dégenfeld tér 5 sor. 16 számú eladó. Értekezni Eötvös ucca 14. 2075

Tócsókert
Margit ucca 5 számú ház 2 hold földdel eladó. — azonnal beköltözhető. 2073

Házánál
a híres hajdusági bájosz-odrótt! mely a legjobb az összes készítmények között. Egy doboz 5000 K. Kapható Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél Debrecen. Arany Egyszázvú gyógyszerész. — (Színház mellett.) 7

Jó házikoszt
bentékezésre és kihordásra kapható Varga u. 23 uccai lakás. x

Öndó
35 kath. hold tanvas föld tőbe vagy felesbe kiadó. Értekezni Kossuth ucca 50 sz. vagy Öndó Piac dűllő 19 sz. alatt tulajdonossal. 2079

Kereslet.

Irnok,
nős, vagy nőtlen, irodában felvétetik, volt katonai tiszthelvetési rangon aluli egvények, kik irodában működtek szintén pályázhatnak. bizonyítottanval. Pataky Csapó ucca 19. 5065

Lakatossegdek
felvétetnek. Mélysz tér 9 szám. 5056

Jó családból
való fia pincér tanuló-nak felvétetik. Albert Belvárosi éttermeiben. 12

Házmaster
gyermektelen lakást cserélné, azonnal. Hunyadi ucca 24 sz. az udvarban 1. lépcső. 2072

felvesz Grósz Lőrinc. — Sas ucca 1. 2086

Uri házhoz
jó főző mindenés és egy intelligensebb gyermekszertető jó lelkű leány kerestetik. Ki már gyermekek mellett volt. Német előnyben. Cim a kiadóban. 2076

Fiatal
megbízható bejárónő felvétetik. Darabos ucca 52. 2. a. 2083

Kiszolgáló
segéd ki kirakat rendezést is érti felvétetik. — Deutsch Albert és fia cégnél. 2081

Szobajány
felvétetik október elsejére. Sas ucca 4. I. 3. 2071

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a **KANSz. temetkezési vállalatot** megváltam és **saját temetkezési vállalatot** alapítottam. Előzékeny kiszolgálás és olcsó árak mellett temetéseket elvállalok.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

Jancsó Kálmán asztalosáru- és fakoporsó-gyára.

Városi üzlet: Kossuth-u. 7., az udvarban. Gyártótelep: Bároni-u. 3.